EELNÕU
18.11.2026

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Üleriigilise riskianalüüsi, kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüsi ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi nõuded ning nende koostamise ja muutmise kord[1]

Määrus kehtestatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 16 lõike 5, § 17 lõike 3 ning § 18 lõike 5 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Kohaldamisala
(1) Määrust kohaldatakse üleriigilise riskianalüüsi, kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüsi ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi koostamisele ja muutmisele.

(2) Määrust kohaldatakse Kaitseväe ja Kaitseliidu tegevusele riskianalüüside koostamisel ja muutmisel, välja arvatud ulatuses, milles riskianalüüsi koostatakse või muudetakse Kaitseväe korralduse seaduse § 4 tähenduses sõjalise operatsiooni planeerimise raames.

(3) Määrust finantssektori suhtes kohaldades arvestatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse §-s 39 sätestatud erandeid.

(4) Määruses püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku riskianalüüsi kohta sätestatud nõuded ja kord on kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 18 lõikes 6 nimetatud asutustele soovituslikud.

§ 2. Terminid
(1) Häire käesoleva määruse tähenduses on olukord, kus püsivat kriisiülesannet ei ole võimalik nõuetekohaselt täita, kuid ülesande täitmine ei ole lakanud. Elutähtsa teenuse osutamise häire hindamisel lähtutakse sellele teenusele kehtestatud toimepidevuse nõuetest.

(2) Katkestus käesoleva määruse tähenduses on püsiva kriisiülesande täitmise lakkamine. Elutähtsa teenuse osutamise katkestuse hindamisel lähtutakse sellele teenusele kehtestatud toimepidevuse nõuetest.

(3) Kriisiülesannete valdkond käesoleva määruse tähenduses on omavahel seotud püsivate kriisiülesannete ning nende täitmisega seotud ülesannete, teenuste ja võimete tervik, mida käsitletakse nende seoste ja koostoime tõttu ühiselt.

(4) Kriitiline tegevus käesoleva määruse tähenduses on tegevus, mille häirumine või katkemine võib põhjustada püsiva kriisiülesande täitmise häire või katkemise, sealhulgas elutähtsa teenuse toimepidevuse häire või katkestuse.

(5) Oht käesoleva määruse tähenduses on ohuallikast tulenev sündmus, tegevus või asjaolu, mis võib põhjustada kriisiolukorra või ohustada püsiva kriisiülesande täitmist või püsiva kriisiülesandega asutuse või isiku toimepidevust.

(6) Ohuallikas käesoleva määruse tähenduses on isik, ese, nähtus, süsteem või muu ohu tekkimise võimalik lähtekoht.

(7) Ohustsenaarium käesoleva määruse tähenduses on ohu võimaliku või eeldatava realiseerumise kirjeldus, mis käsitleb selle võimalikku kulgu, mõju ja tagajärgi.

(8) Risk käesoleva määruse tähenduses on ohustsenaariumi realiseerumise tõenäosuse ja selle võimalike tagajärgede kombinatsioon.

(9) Riskiklass käesoleva määruse tähenduses on näitaja, mis tähistab riski suhtelist suurust.

§ 3. Riskianalüüsi üldnõuded

(1) Riskianalüüs peab olema eesmärgipärane, võimalikult tõenduspõhine, võrreldav ja ajakohane.

(2) Riskianalüüsi eesmärk on määrata kindlaks riskide olemus ja ulatus, tuvastades ja analüüsides asjakohaseid ohte, nõrkusi ja sõltuvusi ning hinnates ohustsenaariumide realiseerumise tõenäosust ja võimalikke tagajärgi.

(3) Riskianalüüsi koostamisel:
1) määratakse analüüsi eesmärk, ulatus ja käsitletav ajavahemik;
2) tuvastatakse ohud ja ohuallikad ning valitakse edasiseks analüüsiks olulised ohud;
3) koostatakse valitud ohtude kohta ohustsenaariumid;
4) analüüsitakse ohustsenaariumide võimalikku arengut ja mõju püsivatele kriisiülesannetele ning vajaduse korral võimetele ja kriitilistele tegevustele;
5) hinnatakse olulisi nõrkusi, sõltuvusi ja võimalikke ahelmõjusid;
6) hinnatakse ohustsenaariumi realiseerumise tõenäosust ja tagajärgede raskust ning määratakse riskiklass;
7) määratakse kriisiplaanis käsitletavad ohustsenaariumid;
8) tuvastatakse olulised puudujäägid ning määratakse kindlaks neist tulenevad edasised planeerimisvajadused.

(4) Ohustsenaariumis kirjeldatakse vähemalt:
1) ohtu ja ohuallikat;
2) ohu realiseerumise võimalikku arengut, kestust ja ulatust;
3) mõju kriisiülesannete valdkondadele ning püsivate kriisiülesannete täitmisele;
4) võimalikke tagajärgi, sealhulgas häireid või katkestusi.

(5) Ohustsenaariumide analüüsimisel hinnatakse vajaduse korral mitme ohu samaaegset või järjestikust realiseerumist ning nende vastastikust võimendumist.

(6) Riskianalüüsi koostamisel lähtutakse Riigikantselei metoodilistest suunistest.

(7) Riskianalüüsis eristatakse tuvastatud asjaolud, eksperdihinnangud ja analüüsis kasutatud eeldused ning olulised teabelüngad.

(8) Riskianalüüsi koostamisel võib kasutada muul alusel või eesmärgil koostatud riskihinnanguid, analüüse ja muud teavet, kui need on ajakohased ja võimaldavad täita käesolevas määruses sätestatud nõudeid. Nende alusel juba hinnatud asjaolusid ei pea uuesti hindama.

(9) Riskianalüüsi koostaja võib oma tegevusvaldkonna või püsiva kriisiülesande eripärast lähtudes riskide hindamisel kasutada oma riskijuhtimissüsteemi või käesolevas määruses sätestatust erinevat tunnustatud metoodikat, kui kasutatav süsteem või metoodika võimaldab täita riskianalüüsi sisunõuded ja tagab riskide käesolevas määruses sätestatuga samaväärse hindamise.

(10) Kui kasutatakse käesolevas määruses sätestatust erinevat hindamisviisi, esitatakse riskianalüüsis hinnangud käesolevas määruses sätestatud viisil. Elutähtsa teenuse osutaja esitab hinnangud käesolevas määruses sätestatud viisil juhul, kui elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja peab seda põhjendatult vajalikuks.

§ 4. Riskianalüüsi kasutamine
Riskianalüüs on aluseks:
1) kriisiplaani koostamisel ja muutmisel;
2) toimepidevuse tagamisel ja kriisivalmiduse arendamisel;
3) võimevajaduse kindlaksmääramisel;
4) õppuste kavandamisel.

2. peatükk
ÜLERIIGILINE RISKIANALÜÜS

§ 5. Üleriigilise riskianalüüsi eesmärk
Üleriigilise riskianalüüsi eesmärk on analüüsida kriisiolukorda põhjustada võivaid üleriigilisi ohte, hinnata nende realiseerumise tõenäosust, tagajärgi ja mõju kriisiülesannete valdkondadele, samuti tuvastada nõrkused ja sõltuvused, hinnata neist tulenevat haavatavust ning määrata kindlaks edasised planeerimisvajadused, mida tuleb arvestada kriisiolukorraks valmistumisel.

§ 6. Üleriigilise riskianalüüsi koostamise juhtimine ja koostamises osalejad
(1) Üleriigilise riskianalüüsi koostamist juhib Riigikantselei.

(2) Riigikantselei:
1) juhib strateegilise ohuhinnangu koostamist;
2) koostab üleriigilise riskianalüüsi lähteülesande;
3) koordineerib lõikes 3 nimetatud asutuste koostööd;
4) korraldab valdkondadeülese analüüsi koostamist ja tagab riskihinnangute võrreldavuse;
5) korraldab teabelünkade ja lahendamata eriarvamuste käsitlemise;

6) koondab esitatud analüüsiosad üleriigiliseks riskianalüüsiks.

(3) Üleriigilise riskianalüüsi koostamiseks analüüsivad ohte ja hindavad riske oma pädevuse piires:
1) ministeeriumid ja Riigikantselei;
2) Eesti Pank koostöös Finantsinspektsiooniga;
3) kohaliku omavalitsuse üksused oma riskianalüüsi koostamise käigus.

(4) Üleriigilise riskianalüüsi koostamisse kaasatakse lisaks lõikes 3 nimetatutele vajaduse korral põhiseaduslikke institutsioone, elutähtsa teenuse osutajaid, teadusasutusi ning muid asjaomaseid asutusi ja isikuid.

§ 7. Üleriigilise riskianalüüsi koostamise protsess
(1) Üleriigiline riskianalüüs koostatakse vähemalt kord kolme aasta jooksul.

(2) Riigikantselei koostab enne üleriigilise riskianalüüsi koostamise alustamist lähteülesande, milles määratakse vähemalt:
1) analüüsi eesmärk ja ulatus;
2) koostöökorraldus, vahetulemused ja tähtajad;
3) teabevahetuse kord;
4) seos teiste riskianalüüside ja riigi kriisiplaani koostamise või muutmisega.

(3) Üleriigilise riskianalüüsi koostamisel:
1) määratakse ja kirjeldatakse kriisiülesannete valdkonnad;
2) tehakse kindlaks kriisiülesannete valdkondadesse kuuluvad püsivad kriisiülesanded ning võimed ja olulised seosed;
3) analüüsitakse ohu- ja riskikeskkonda ning valitakse lõikes 6 sätestatud kriteeriumide alusel ohud, mille kohta koostatakse ohustsenaariumid;
4) hinnatakse ohustsenaariumide mõju kriisiülesannete valdkondadele, arvestades haavatavusi, olulisi sõltuvusi ja võimalikke ahelmõjusid;
5) hinnatakse olemasolevaid riskikäsitlusmeetmeid;
6) tuvastatakse olulised puudujäägid ning määratakse neist tulenevad edasised planeerimisvajadused.

(4) Üleriigilise riskianalüüsi koostamisel analüüsitakse ohte ja hinnatakse riske vähemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2557 lisas nimetatud sektorites ja allsektorites.

(5) Riigikantselei jaotab lõike 3 punkti 3 alusel valitud ohtude analüüsimise ja nendega seotud riskide hindamise ülesande § 6 lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud osalejate vahel. Osaleja koostab talle määratud ülesandest lähtudes analüüsiosa koostöös asjaomaste asutuste ja isikutega ning esitab selle Riigikantseleile.

(6) Ohustsenaariumid koostatakse ohtude kohta, mida hinnatakse riiklikult oluliseks, arvestades seejuures eelkõige:
1) ohu realiseerumise tõenäosust ja olemasolevaid ohumärke või suundumusi;
2) võimalike tagajärgede ulatust ja raskust;
3) võimalikke sõltuvusi ja ahelmõjusid;
4) vajadust mitme asutuse või isiku koordineeritud tegevuse või Vabariigi Valitsuse tasandil tegutsemise järele;

5) ohu strateegilist olulisust riigi julgeoleku tagamise või põhiseadusliku korra kaitse seisukohalt.

(7) Iga analüüsitava ohustsenaariumi puhul hinnatakse selle realiseerumise tõenäosust lisa 1 alusel ning määratakse lisa 3 alusel riskiklass enne olemasolevate riskikäsitlusmeetmete arvestamist. Koondhinnang ohustsenaariumi realiseerumise tagajärgede kohta antakse suurima raskusastmega tagajärje põhjal.

(8) Üleriigilise riskianalüüsi koostamisel võetakse arvesse:
1) Vabariigi Valitsuse heaks kiidetud strateegilist ohuhinnangut;
2) kohaliku omavalitsuse üksuste riskianalüüsides tuvastatud ohte ja hinnatud riske;
3) asjaomaste asutuste koostatud ohuhinnanguid;
4) asjakohast teavet toimunud sündmuste või intsidentide kohta;
5) muud asjassepuutuvat teavet.

§ 8. Üleriigilise riskianalüüsi sisu
Üleriigiline riskianalüüs sisaldab vähemalt:
1) kriisiülesannete valdkondade kirjeldust;
2) ohu- ja riskikeskkonna kirjeldust, sealhulgas ohtude üldist loetelu;
3) üleriigiliste ohtude ja ohuallikate loetelu ja kirjeldust;
4) analüüsimiseks valitud ohustsenaariume ning nende realiseerumise tõenäosuse ja tagajärgede hinnangut;
5) ohustsenaariumide mõju kriisiülesannete valdkondadele, ahelmõjusid ja riskide analüüsi;
6) kokkuvõtet riiklikult oluliseks hinnatud ohtudest, nende ohustsenaariumidest ja riskidest.

§ 9. Üleriigilise riskianalüüsi kinnitamine, avaldamine ja muutmine
(1) Üleriigilise riskianalüüsi kinnitab Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjon või tema poolt selleks määratud alakomisjon.

(2) Riigikantselei edastab üleriigilise riskianalüüsi Vabariigi Valitsusele teadmiseks.

(3) Riigikantselei avaldab üleriigilise riskianalüüsi juurdepääsupiiranguta osa oma veebilehel.

(4) Üleriigilist riskianalüüsi muudetakse, kui:
1) muutub oluliselt ohu- või riskikeskkond;
2) tuvastatakse uus üleriigiline oht;
3) muutuvad oluliselt kriisiülesande valdkondadesse kuuluvate püsivate kriisiülesannete täitmisega seotud ülesanded, teenused või võimed või nendevahelised seosed;
4) muutub püsiv kriisiülesanne või selle sisu;
5) muutuvad oluliselt analüüsi aluseks olevad õiguslikud, strateegilised või rahvusvahelised lähtealused.

(5) Riigikantselei hindab üleriigilise riskianalüüsi ajakohasust vähemalt üks kord aastas ning algatab lõikes 4 nimetatud asjaolu ilmnemisel viivitamata üleriigilise riskianalüüsi muutmise.

(6) Üleriigilise riskianalüüsi muutmisel hinnatakse muudatuse mõju riigi kriisiplaanile ning sellega seotud riskianalüüsidele ja kriisiplaanidele.

3. peatükk
KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE RISKIANALÜÜS

§ 10. Kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüs

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüs on dokument, milles analüüsitakse kriisiolukorda põhjustada võivaid kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil avalduvaid ohte ning hinnatakse nende tõenäosust ja tagajärgi.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüsis hinnatakse ohtude mõju vähemalt:
1) nende elutähtsate teenuste toimepidevusele, mille toimepidevuse korraldaja on kohaliku omavalitsuse üksus;
2) kohaliku omavalitsuse üksuse püsivate kriisiülesannete täitmisele ja kohaliku omavalitsuse üksuse toimepidevusele.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus ja üks või mitu elutähtsa teenuse osutajat võivad oma riskianalüüsi koostada ühise dokumendina, kui nende kriisiülesannete täitmine on omavahel seotud. Elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüs koostatakse ühise dokumendi osana elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutuse koordineerimisel.

(4) Ühise dokumendina koostatud riskianalüüsides peab olema üheselt tuvastatav iga osaleja riskianalüüsi sisu.

(5) Ühise dokumendina koostatud riskianalüüsid kooskõlastatakse ja kinnitatakse iga osaleja riskianalüüsi kohta sätestatud korras.

§ 11. Riskianalüüsi koostamine ja nõuded

(1) Riskianalüüsi koostab kohaliku omavalitsuse üksus, lähtudes Päästeameti antud suunistest ja teabest.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuste riskianalüüside koostamist ning kohaliku omavalitsuse üksuste ja teiste asjaomaste asutuste ja isikute koostööd nende koostamisel koordineerib Päästeamet.

(3) Riskianalüüsi koostamisel lähtutakse §-s 3 ning § 13 lõigetes 4, 5 ja 6 sätestatud nõuetest ning võetakse muu hulgas arvesse:
1) üleriigilist riskianalüüsi;
2) teisest kohaliku omavalitsuse üksusest või selle haldusterritooriumilt lähtuvaid ohte.

4. peatükk
MUU PÜSIVA KRIISIÜLESANDEGA ASUTUSE JA ISIKU, SEALHULGAS ELUTÄHTSA TEENUSE OSUTAJA RISKIANALÜÜS

§ 12. Muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüs

Muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsis analüüsitakse üleriigilises riskianalüüsis käsitletud asjakohaseid ohte ja ohustsenaariume ning muid ohte, mis võivad mõjutada püsiva kriisiülesande täitmist või asutuse või isiku toimepidevust.

§ 13. Riskianalüüsi koostamine ja nõuded

(1) Elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutus, asjaomane ministeerium või Riigikantselei võib teha ettepaneku hinnata täiendavalt muu püsiva kriisiülesandega asutuse või isiku vastutusvaldkonda või regionaalset tasandit mõjutavat ohtu. Ettepanekust lähtudes hindab muu püsiva kriisiülesandega asutus või isik vajadust ohtu täiendavalt analüüsida ja koostada selle kohta täiendav ohustsenaarium.

(2) Riskianalüüsi koostamisel lähtutakse §-s 3 ja käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetest.

(3) Kui koostatakse lõikes 1 nimetatud täiendav ohustsenaarium, esitab ohustsenaariumi koostaja selle teadmiseks asutustele ja isikutele, kelle püsiva kriisiülesande täitmist või toimepidevust see võib mõjutada.

(4) Riskianalüüs koosneb järgmistest osadest:
1) kirjeldav osa, milles kirjeldatakse püsiva kriisiülesande sisu ning selle täitmisele kehtestatud nõudeid ja tasemeid, kui need on kehtestatud;
2) analüütiline osa, milles kirjeldatakse analüüsitavaid ohte, hinnatakse nende realiseerumise tõenäosust ja tagajärgi, määratakse riskiklass ning kirjeldatakse olemasolevad riskikäsitlusmeetmed ja hinnatakse nende piisavust;
3) kokkuvõte, milles esitatakse peamised järeldused ja planeerimisvajadused.

(5) Iga analüüsitava ohustsenaariumi puhul hinnatakse selle realiseerumise tõenäosust lisa 1 alusel ja tagajärgede raskust lisa 2 alusel ning määratakse lisa 3 alusel riskiklass enne olemasolevate riskikäsitlusmeetmete arvestamist. Koondhinnang ohustsenaariumi realiseerumise tagajärgede kohta antakse suurima raskusastmega tagajärje põhjal.

(6) Kriitiliste tegevuste toimimiseks olulise ressursi kirjeldus esitatakse lisas 5 toodud vormil.

(7) Kui kriitilise tegevuse toimimine sõltub teise teenuseosutaja, tarnija või muu partneri teenusest, võimest või infosüsteemist, tuvastab ja kirjeldab riskianalüüsi koostaja selle sõltuvuse ning hindab sellest tulenevaid riske. Vajaduse korral küsib riskianalüüsi koostaja asjaomaselt asutuselt või isikult riskide hindamiseks vajalikku teavet, sealhulgas teenuse või võime taastamise või asendamise võimaluste kohta.

§ 14. Elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi erinõuded

(1) Lähtudes kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 6 alusel kehtestatud määrusest, kirjeldab elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsis enda osutatavat elutähtsat teenust, esitades muu hulgas lõpptarbijate hulga ja teenuse osutamise piirkonna.

(2) Elutähtsa teenuse osutaja, kellel on kohustus koostada riskianalüüs esimest korda, esitab riskianalüüsi elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajale või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutusele kinnitamiseks elutähtsa teenuse osutajaks määramise haldusaktis määratud tähtpäevaks, mis ei või olla hilisem kui üheksa kuud elutähtsa teenuse osutajaks määramisest arvates.

(3) Kui elutähtsat teenust osutab mitu elutähtsa teenuse osutajat, võivad nad toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutuse koordineerimisel koostada ühise riskianalüüsi.

(4) Elutähtsa teenuse kirjeldusest ja teenuse nõutud tasemest lähtudes määrab elutähtsa teenuse osutaja kindlaks elutähtsa teenuse osutamiseks vajalikud tegevused, mille häirumine või katkemine võib põhjustada elutähtsa teenuse häire või katkestuse, ning hindab nende kriitilisust lisa 4 kohaselt.

(5) Tegevuse kriitilisus arvutatakse lisa 4 kohaselt elutähtsa teenuse katkestuseni või häireni kuluva aja ja elutähtsa teenuse katkestuse ulatuse kriitilisuse astme korrutisena. Tegevusi, mis saavad vähem kui kümme punkti, riskianalüüsi koostamise käigus edasi ei analüüsita.

(6) Elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja annab juhised, kuidas arvutada lisa 4 tabelis 2 nimetatud osakaal.

(7) Elutähtsa teenuse osutaja selgitab iga kriitilise tegevuse kohta välja selle toimimiseks vajalikud võimed ning olulised sõltuvused vähemalt järgmistes valdkondades:
1) personal – milline on kriitilise tegevuse toimimiseks vajalik optimaalne ja minimaalne personalivajadus ning milliseid teadmisi ja oskusi on selleks vaja;
2) ehitised ja territoorium – millised ehitised ja milline territoorium on kriitilise tegevuse toimimiseks vajalikud ning kas ja kuidas on võimalik neid vajaduse korral asendada;
3) seadmed ning võrgu- ja infosüsteemid – millised seadmed ning võrgu- ja infosüsteemid, sealhulgas andmebaasid ja sidesüsteemid, on kriitilise tegevuse toimimiseks vajalikud;
4) kriitilise tegevuse toimimiseks vajalik teave – milline teave on kriitilise tegevuse toimimiseks vajalik ja kuidas seda hoitakse;
5) finantsvahendid – millised finantsvahendid on kriitilise tegevuse toimimiseks vajalikud;
6) muud teenused, sealhulgas elutähtsad teenused – milliste muude teenuste katkestus või häire võib mõjutada teenuseosutaja kriitiliste tegevuste toimimist;
7) tarnijad ja muud partnerid – kes on olulised tarnijad ja muud partnerid, kellest sõltub kriitiliste tegevuste toimimine.

(8) Lõike 7 punkti 1 alusel personali kirjeldamisel määrab elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsis täpsemalt kindlaks kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 85 lõikes 1 nimetatud elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamise seisukohalt olulised ülesanded, mida täitva füüsilise isiku suhtes on taustakontrolli tegemine eesmärgipärane.

(9) Lõike 7 alusel sõltuvuste väljaselgitamisel ja kirjeldamisel tuvastab elutähtsa teenuse osutaja oma sõltuvuse teistest püsivatest kriisiülesannetest, olulisematest tarnijatest või muudest lepingupartneritest või tütarettevõtetest ning infosüsteemidest, sealhulgas asjakohasel juhul välisriikides osutatavatest teenustest, kirjeldab sõltuvuse ulatust ning hindab sõltuvuse vähendamiseks rakendatud meetmete piisavust. Samuti hindab elutähtsa teenuse osutaja, millises ulatuses sõltuvad teiste valdkondade elutähtsad teenused tema osutatavast elutähtsast teenusest.

(10) Riskianalüüsi ja kriisiplaani võib vormistada ühise dokumendina või mõne muu õigusakti alusel koostatava dokumendi osana, kui riskianalüüsi ja kriisiplaani sisu on muust teabest üheselt eristatav.

5. peatükk
RISKIANALÜÜSI MENETLEMINE, AVALIKUSTAMINE JA MUUTMINE

§ 15. Riskianalüüsi arvamuse avaldamiseks esitamine
(1) Riskianalüüs esitatakse arvamuse avaldamiseks järgmiselt:

1) ministeerium esitab riskianalüüsi arvamuse avaldamiseks Riigikantseleile;
2) Eesti Pank esitab talle kinnitamiseks esitatud elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi arvamuse avaldamiseks Finantsinspektsioonile.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus esitab riskianalüüsi kavandi arvamuse avaldamiseks Sotsiaalkindlustusametile, Haridus- ja Teadusministeeriumile ning teistele asjassepuutuvatele asutustele ja isikutele, sealhulgas teisele kohaliku omavalitsuse üksusele, kelle haldusterritooriumi mõjutavaid või kelle haldusterritooriumilt lähtuvaid ohte on riskianalüüsis analüüsitud.

(3) Kui elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks vajalikud andmed või seadmed asuvad välisriigis, esitab elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi osa, milles kirjeldatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 83 lõike 11 punktis 5 nimetatud dubleerivaid vahendeid ja tehnoloogiliselt alternatiivseid lahendusi, arvamuse avaldamiseks Riigi Infosüsteemi Ametile.

§ 16. Riskianalüüsi kooskõlastamine
(1) Kohaliku omavalitsuse üksus kooskõlastab riskianalüüsi pärast § 15 lõikes 2 nimetatud arvamuste küsimist Päästeametiga.

(2) Ministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus kooskõlastab riskianalüüsi asjaomase ministeeriumiga.

(3) Kooskõlastaja võib jätta riskianalüüsi kooskõlastamata, kui riskianalüüs ei vasta nõuetele, selles esitatud kirjeldused või hinnangud on puudulikud või ei ole kooskõlas tegelike asjaoludega.

§ 17. Riskianalüüsi kinnitamine
(1) Ministeeriumi riskianalüüsi kinnitab minister.

(2) Valitsusasutuse ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse või isiku riskianalüüsi kinnitab asutuse või isiku juht, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi kinnitab elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldaja või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutus.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüsi kinnitab valla- või linnavalitsus, kui kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.

§ 18. Riskianalüüsi avalikustamine ja teabe kättesaadavaks tegemine
(1) Riskianalüüsi koostaja avalikustab selle juurdepääsupiiranguta osa oma veebilehel.

(2) Riskianalüüsi koostaja teeb riskianalüüsis sisalduva teabe asjaomastele asutustele ja isikutele kättesaadavaks nende ülesannetest tulenevast teadmisvajadusest lähtudes ning ulatuses, mis on vajalik nende riskianalüüside koostamiseks.

§ 19. Riskianalüüsi ajakohasuse hindamine ja riskianalüüsi muutmine
(1) Kohaliku omavalitsuse üksus ning muu püsiva kriisiülesandega asutus või isik hindab vähemalt üks kord aastas riskianalüüsi ajakohasust ning teavitab hindamistulemusest vastavalt pädevusele elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajat või tema kriisiolukorra ja riigikaitse

seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutust, Päästeametit, asjaomast ministeeriumi või Riigikantseleid.

(2) Kui riskianalüüs ei ole ajakohane, selles esineb ebatäpsus või ilmneb muu asjaolu, mille tõttu on vaja riskianalüüsi muuta, algatab riskianalüüsi koostanud asutus või isik riskianalüüsi muutmise ja muudab riskianalüüsi kuue kuu jooksul muutmise vajaduse tuvastamisest arvates.

(3) Kui Riigikantseleil, asjaomasel ministeeriumil, elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajal või tema kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 4 alusel määratud asutusel või Päästeametil on oma pädevuse piires alust arvata, et riskianalüüsi on vaja muuta, võib ta teha riskianalüüsi koostajale ettepaneku riskianalüüsi muuta. Riskianalüüsi koostaja hindab ettepanekut viivitamata ning algatab riskianalüüsi muutmise, kui selleks on alust. Kui riskianalüüsi koostaja muutmist ei algata, põhjendab ta seda ettepaneku tegijale.

(4) Riskianalüüsi muutmisel kohaldatakse vastavalt riskianalüüsi koostamise, arvamuse avaldamiseks esitamise, kooskõlastamise, kinnitamise, avalikustamise ja teabe kättesaadavaks tegemise kohta sätestatut.

(5) Elutähtsa teenuse osutaja vaatab riskianalüüsi vähemalt üks kord nelja aasta jooksul tervikuna läbi, hinnates uuesti kõiki asjakohaseid riske.

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2557, mis käsitleb elutähtsa teenuse osutajate toimepidevust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2008/114/EÜ (ELT L 333, 27.12.2022, lk 164–198).

Kristen Michal
Peaminister

Martin Herem
Kaitseminister

Keit Kasemets
Riigisekretär

Lisa 1: Ohustsenaariumi realiseerumise tõenäosus
Lisa 2: Ohustsenaariumi tagajärjed
Lisa 3: Riskiklassid
Lisa 4: Tegevuste kriitilisus
Lisa 5: Kriitiliste tegevuste toimimiseks oluline ressurss

Vabariigi Valitsuse määrus
„Üleriigilise riskianalüüsi, kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüsi ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi nõuded ning nende koostamise ja muutmise kord“
Lisa 1

Ohustsenaariumi realiseerumise tõenäosuse hindamine

Realiseerumise tõenäosus	**Kriteerium 1**	**Kriteerium 2***
Väga väike	Järgmise kolme aasta jooksul areneb oht ulatuslikuks sündmuseks või kriisiolukorraks 0–20% tõenäosusega.	Oht areneb kriisiolukorraks enam kui 20 aasta jooksul.
Väike	Järgmise kolme aasta jooksul areneb oht ulatuslikuks sündmuseks või kriisiolukorraks 21–40% tõenäosusega.	Oht areneb kriisiolukorraks järgmise 10–20 aasta jooksul.
Keskmine	Järgmise kolme aasta jooksul areneb oht ulatuslikuks sündmuseks või kriisiolukorraks 41–60% tõenäosusega.	Oht areneb kriisiolukorraks järgmise 5–10 aasta jooksul.
Suur	Järgmise kolme aasta jooksul areneb oht ulatuslikuks sündmuseks või kriisiolukorraks 61–80% tõenäosusega.	Oht areneb kriisiolukorraks järgmise 1–5 aasta jooksul.
Väga suur	Järgmise kolme aasta jooksul areneb oht ulatuslikuks sündmuseks või kriisiolukorraks 81–100% tõenäosusega.	Oht areneb kriisiolukorraks vähem kui aasta jooksul või praegu on ohu tõttu kriisiolukord.

* Kriteeriumi 2 kasutatakse juhul, kui:

- ohu iseloomu või muude aspektide tõttu ei ole kolme aasta perspektiiv tõenäosuse hindamiseks asjakohane;
- ohu iseloomu või muude aspektide tõttu ei ole piisavalt usaldusväärset teavet, mis võimaldaks hinnata selle realiseerumise võimalikkust kolme aasta perspektiivis;
- ohu realiseerumisele antav hinnang selle kriteeriumi alusel vastab kõrgemale tõenäosuskategooriale.

Vabariigi Valitsuse määrus
„Üleriigilise riskianalüüsi, kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüsi ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi nõuded ning nende koostamise ja muutmise kord“
Lisa 2

Tabel 1. Ohustsenaariumi realiseerumise tagajärgede hindamine

		Mõju püsiva kriisiülesande täitmisele				
Taastamise kiirus ja võimalikkus		Täitmine on takistatud 0–10% ulatuses kriitilise tegevuse pisihäire tõttu või häireid ei ole	Täitmine on takistatud 11–30% ulatuses kriitilise tegevuse kerge häire tõttu	Täitmine on takistatud 31–50% ulatuses kriitilise tegevuse raske häire tõttu	Täitmine on takistatud 51–80% ulatuses kriitilise tegevuse väga tõsise häire tõttu	Täitmine on takistatud 81–100% ulatuses kriitilise tegevuse äärmiselt tõsise häire tõttu
	Üle 6 kuu või taastamine võimatu	**raske**	**väga raske**	**katastroofiline**	**katastroofiline**	**katastroofiline**
	1–6 kuud	**kerge**	**raske**	**väga raske**	**katastroofiline**	**katastroofiline**
	8–30 päeva	**vähetähtis**	**kerge**	**raske**	**väga raske**	**katastroofiline**
	1–7 päeva	**vähetähtis**	**kerge**	**raske**	**väga raske**	**katastroofiline**
	Kuni 24 tundi	**vähetähtis**	**kerge**	**raske**	**väga raske**	**väga raske**

Tabel 2. Ohustsenaariumi realiseerumise tagajärgede hindamise lisa elutähtsa teenuse osutajatele

	Avalikkuse usaldus	Majanduslik mõju
katastroofiline	Püsivalt mitu kuud kestev avalikkuse ja meedia äärmiselt vaenulik tähelepanu	Plaanitud laekumiste vähenemine > 20%, kasumi vähenemine > 20% võrra
väga raske	Nädalaid kestev märkimisväärne avalikkuse ja meedia negatiivne tähelepanu	Plaanitud laekumiste vähenemine 11–20%, kasumi vähenemine 16–20% võrra
raske	Päevi kestev ja korduv avalikkuse ja meedia negatiivne tähelepanu	Plaanitud laekumiste vähenemine 6–10%, kasumi vähenemine 6–15% võrra
kerge	Päevi kestev avalikkuse ja meedia negatiivne tähelepanu	Plaanitud laekumiste vähenemine 1–5%, kasumi vähenemine 1–5% võrra
vähetähtis	Avalikkuse negatiivne tähelepanu puudub või on minimaalne	Plaanitud laekumiste vähenemine < 1%, kasumi vähenemine < 1% võrra

Vabariigi Valitsuse määrus
„Üleriigilise riskianalüüsi, kohaliku omavalitsuse üksuse
riskianalüüsi ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku,
sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi nõuded ning nende koostamise
ja muutmise kord“
Lisa 3

Riskiklassid

		TAGAJÄRG				
TÕENÄOSUS		**vähetähtis**	**kerge**	**raske**	**väga raske**	**katastroofiline**
	väga suur	keskmine	oluline	kõrge	väga kõrge	väga kõrge
	suur	keskmine	oluline	oluline	kõrge	väga kõrge
	keskmine	madal	keskmine	oluline	kõrge	kõrge
	väike	madal	keskmine	oluline	oluline	kõrge
	väga väike	madal	madal	keskmine	oluline	kõrge

Vabariigi Valitsuse määrus
„Üleriigilise riskianalüüsi, kohaliku omavalitsuse üksuse
riskianalüüsi ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku,
sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi nõuded ning nende koostamise
ja muutmise kord“
Lisa 4

Tegevuste kriitilisuse hindamine

Tabel 1. Elutähtsa teenuse häire või katkestuseni kuluv aeg

Kriitilisuse aste	Tegevuse katkemisel elutähtsa teenuse häire või katkestuseni kuluv aeg
1	kuud, aastad
2	nädalad
3	päevad
4	tunnid
5	sekundid, minutid

Tabel 2. Elutähtsa teenuse katkestuse ulatus[2]

Kriitilisuse aste	Elutähtsa teenuse katkestuse ulatus (%) tegevuse katkemisel
1	kuni 10%
2	11–30%
3	31–50%
4	51–80%
5	81–100%

Tabel 3. Tegevuse kriitilisuse aste

Kriitilisuse punktid[1]	Tegevuse kriitilisuse aste
1–5	tegevus ei ole oluline
6–9	tegevus on vähesel määral oluline
10–15	tegevus on oluline
16–20	tegevus on kriitiline
21–25	tegevus on väga kriitiline

[1] Kriitilisuse punktid arvutatakse, korrutades katkestuse aja (tabel 1) ja teenuse katkemise ulatuse (tabel 2) väärtuse.
[2] Korraldav asutus määrab elutähtsate teenuste kaupa, millise teenust kirjeldava näitaja põhjal arvutatakse suhtarv, mille alusel hinnatakse elutähtsa teenuse katkestuse ulatust.

Vabariigi Valitsuse määrus
„Üleriigilise riskianalüüsi, kohaliku omavalitsuse üksuse
riskianalüüsi ning muu püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku,
sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja riskianalüüsi nõuded ning nende koostamise
ja muutmise kord“
Lisa 5

Kriitiliste tegevuste toimimiseks olulise ressursi kirjeldamine

Kriitiline tegevus	**Kriitilise tegevuse ressursi liik**	**Kriitilise tegevuse toimimiseks vajalik ressurss**	**Ressursi kirjeldus**	**Ressursi pakkuja** (nt kas on asutusesisene või ostetakse sisse. Sisseostmise korral, kas tegu on Eesti või välismaise pakkujaga.)	**Pikim aeg, mille jooksul saadakse ressursita hakkama** (sekundites, minutites, tundides, kuudes või aastates). **Arvestatakse ressursi asendatavusega ja selle puudumist ennetavate meetmete rakendamisega** (nt generaatori või dubleeritud side olemasolu vms)	**Ressursi olulisus, millest kriitiline tegevus sõltub** (nt oluline, keskmisel määral oluline, ei ole oluline)
Kriitiline tegevus 1						
Kriitiline tegevus 2						